

ХРОНОЛОГІЯ ПОДІЙ 1991–2009 РОКІВ

16 липня 1990 року – ВР УРСР прийняла Декларацію про державний суверенітет України. У декларації визначено сутність трьох видів суверенітету: державного, національного, народного. «Українська РСР [...] гарантує всім національностям, що проживають на території Республіки, право їх вільного національно-культурного розвитку.»

23 липня 1990 року – ВР Української РСР у зв’язку з відставкою В. Івашка з 27 претендентів обрала головою ВР УРСР другого секретаря ЦК КПУ Л. Кравчука.

31 травня 1991 року – В парламенті Угорської Республіки підписано Декларацію про основи відносин між Україною і Угорщиною. Її підписали голова ВР УРСР Леонід Кравчук та Президент Угорської Республіки Арпад Гъонц. Загалом же, протягом трьох днів було підписано 9 документів, які заклали підвальнини двосторонніх відносин, серед них: консульська конвенція, Декларація про принципи співробітництва в гуманітарній сфері, Декларація про забезпечення прав національних меншостей та інші. У Декларації обидві країни визнали, що вони поважають основні права і свободи національних меншин і зобов’язуються поспільством забезпечувати їх здійснення. Для реалізації основних принципів Декларації було вирішено створити Змішану українсько-угорську комісію з представників державних установ і національних меншин двох країн. Повноваження і склад Змішаної комісії, яка збирається, як правило, два рази на рік почергово на територіях України і Угорщини, було визначено у відповідному міжурядовому Протоколі, що додавався до Декларації. Станом на кінець 2009 року відбулося 15 засідань комісії.

Травень 1991 року – У м. Будапешті засновано Товариство українсько-русинської культури Угорщини. У 1993 році стали самостійними Товариство української культури Угорщини (голова Я. Хортяні) та Товариство русинської культури Угорщини (голова О. Сільцер-Ликович).

5 липня 1991 року – ВР УРСР прийняла Закон «Про заснування поста Президента УРСР і внесення змін та доповнень до Конституції України». Статус Президента було викладено в такій редакції «Президент України є найвищою посадовою особою Української держави та главою державної виконавчої влади».

9 липня 1991 року – Кабінет Міністрів УРСР прийняв постанову Про утворення Комітету у справах національностей.

8 серпня 1991 року – В Україну з офіційним візитом прибув міністр закордонних справ Угорської Республіки Г. Єсенські. Відбулися зустрічі з першим заступником голови Верховної Ради УРСР І. Плющем, прем’єр-міністром УРСР В. Фокіним. У ході візиту міністр закордонних справ Угорщини відвідав Львівську та Закарпатську області, де мав зустріч з представниками угорської громади.

19–21 серпня 1991 року – В Москві відбулася спроба антиконституційного перевороту з боку консервативних сил у керівництві КПРС та органів держав-

- ного управління СРСР. 19 серпня було офіційно оголошено про створення Державного комітету з надзвичайних ситуацій (з рос. ГКЧП).
- 19–20 серпня 1991 року* – Ужгородська міська рада на позачерговій сесії першою в Українській СРСР засудила дії Московського «ГКЧП» і висловилася за проголошення Закарпаття в складі незалежної демократичної, соборної Української держави.
- 24 серпня 1991 року* – відбулася позачергова сесія ВР України 12-го скликання, на якій було ухвалено Акт проголошення незалежності України.
- 26 серпня 1991 року* – Президія ВР України ухвалила указ про тимчасове припинення діяльності Компартії України.
- 30 серпня 1991 року* – Демонтаж пам'ятника Леніна в Ужгороді.
- 1 вересня 1991 року* – У школах з угорською та румунською мовами викладання запроваджено вивчення історії угорського та румунського народів.
- 17 вересня 1991 року* – ВР України прийняла закон за яким назва «Українська Радянська Соціалістична Республіка» була замінена на назву держави «Україна».
- 27 вересня 1991 року* – Пікетування обласної ради народних депутатів, голодування з політичними вимогами. Пікетування пов'язано з тим, що Ужгородська міська рада 4 вересня, а 14 вересня депутатська група обласної ради «Демократична платформа» схвалили заяву з вимогою відставки обласної ради і обласного виконавчого комітету. Заява викликана тим, що обласне керівництво на чолі з Михайлом Волощуком виступило з ідеєю автономії Закарпаття у складі незалежної України. Проти такого перебігу подій були націонал-патріотичні сили краю. Михайло Волощук 31 вересня написав заяву про відставку.
- 5 жовтня 1991 року* – У Києві за ініціативи товариств угорської культури Закарпаття, Львівщини і Київщини засновано Демократичну спілку угорців України.
- 27 жовтня 1991 року* – В Ужгороді відбувся Установчий конгрес Демократичної Ліги національностей Закарпаття, яка обєднала 7 національно-культурних товариств краю (Товариство угорської культури Закарпаття, Словачьке національно-культурне товариство ім. Л. Штура, товариство німців краю «Відродження», Товариство євреїв області «Менора», «Русский Дом», «Рома» та Товариство подкарпатських русинів). Ініціатор створення – ТУКЗ. Ліга виступала за надання Закарпаттю спеціального самоврядного статусу в межах якого кожна меншина краю матиме право на утворення власної національно-територіальної автономії. До Ліги не увійшли представники румунської меншини краю, оскільки не підтримували ідею самоврядного статусу Закарпаття.
- 31 жовтня 1991 року* – Сьома сесія Закарпатської обласної Ради народних депутатів ХХІ скликання прийняла рішення призначити на неділю 1 грудня обласний референдум про статус краю у складі незалежної України.
- 1 листопада 1991 року* – ВР України прийняла Декларацію прав національностей України, у якій закріплено що держава встановлює рівноправність всіх народів і націй України. «Українська держава гарантує всім національностям

право на збереження їх традиційного розселення і забезпечує існування національно-адміністративних одиниць».

1 грудня 1991 року – На всеукраїнському референдумі Акт проголошення незалежності України підтвердили 92,59% закарпатців, що взяли участь у голосуванні. – В Україні відбулися вибори первого Президента України, ким за результатами виборів став Леонід Кравчук. На Закарпатті Л. Кравчук отримав найбільшу кількість голосів виборців серед інших кандидатів – 270.621. – На загальнообласному референдумі 546.540 чоловік (78% дорослого населення області) висловилися за надання Закарпатту статусу самоврядної території у складі незалежної України. – На місцевому референдумі 81,4% дорослого населення Берегівського району висловились за утворення в його межах Угорського автономного територіального округу

3 грудня 1991 року – Незалежну Україну, третьою – після Польщі і Канади – визнала Угорщина.

4 грудня 1991 року – Відкрилося перше посольство у Києві – Посольство Угорської Республіки.

6 грудня 1991 року – У Києві з коротким офіційним візитом перебував прем'єр-міністр Угорщини Й. Анталл. Відбулися переговори з Президентом України Леонідом Кравчуком. Підписано «Договір про основи добросусідства та співробітництва між Україною та Угорською Республікою», який набув чинності 16 червня 1996 року.

7–8 грудня 1991 року – У Біловезькій пущі під Брестом відбулась зустріч Президента України Леоніда Кравчука, Президента Росії Бориса Єльцина і голови Верховної Ради Республіки Беларусь Станіслава Шушкевича. Підписано Угоду про створення Співдружності Незалежних Держав (СНД). Держави-члени СНД гарантували виконання міжнародних зобов'язань, які випливали з договорів і угод колишнього СРСР, забезпечення єдиного контролю за ядерною зброєю та її нерозповсюдженням.

10 грудня 1991 року – Верховна Рада України ратифікувала Угоду про створення Співдружності Незалежних Держав.

11 грудня 1991 року – Верховна Рада України звернулась до народних депутатів СРСР від України врахувати обставини (результати референдуму, створення СНД, припинення існування СРСР) і не брати участі в роботі Надзвичайного з'їзду народних депутатів СРСР.

22 січня 1992 року – У Берегові створено професійний угорський драматичний театр ім. Д. Ійеша

2 березня 1992 року – З подання Президента Леоніда Кравчука ВР України прийняла Закон України «Про Представника Президента України», за яким встановлювалося, що представник Президента України є найвищою посадовою особою виконавчої влади – головою місцевої адміністрації.

10 березня 1992 року – Представники політичних партій (Народний Рух України, Українська республіканська партія, Демократична партія України, Партия зелених України) та громадських організацій («Меморіал», Закарпатської обласної організації Товариства української мови ім. Т. Шевченка, Закарпатського краївого культурно-освітнього товариства «Просвіта»,

Закарпатського обласного товариства політв'язнів і репресованих, Союзу українок, Краєзнавчого об'єднання ім. О. Митрака, Спілки української молоді та Спілки майстрів народного мистецтва Закарпаття), а також редакція газети «Карпатська Україна» утворили громадське об'єднання Українська Народна Рада Закарпаття (УНРЗ).

24 березня 1992 року – Представником Президента України в Закарпатській області призначений М. Крайло.

24 березня 1992 року – Відкрилося Посольство України в Будапешті – перша така установа України закордоном.

29 квітня 1992 року – Головою Закарпатської обласної Ради народних депутатів обраний Дмитро Дорчинець.

29 квітня 1992 року – В Ужгороді відкрито Представництво Міністерства закордонних справ України. Його керівником призначено Степана Туряничу.

25 червня 1992 року – ВР України прийняла Закон України «Про національні меншини в Україні», в якому сказано, що держава гарантує всім національним меншинам права на національно-культурну автономію.

2–5 липня 1992 року – Делегація Верховної Ради України на чолі з Іваном Плющем здійснила візит до Угорщини. Обговорено питання налагодження міжпарламентських зв'язків у широкому контексті співробітництва двох країн.

26 вересня 1992 року – Відкрито Інститут електронної фізики Національної академії наук (НАН) України. Його директором став доктор фізико-математичних наук, член-кореспондент Академії наук України Отто Шпеник.

7 листопада 1992 року – Президент України Леонід Кравчук видав Указ «Про реформу грошової системи України». З 12 листопада припинилося функціонування рубля у грошовому обігу, встановлювався єдиний законний засіб платежу український карбованець, представником якого в готіковому обігу виступав купон Нацбанку України.

14 лютого 1993 року – Створено інтеррегіональну Асоціацію «Карпатський Єврорегіон», членом якої стала й Закарпатська область. У Дебрецені установчі документи та угоду про співробітництво між прикордонними територіями підписали міністри закордонних справ України, Польщі, Угорщини та керівники прикордонних областей цих країн.

26–27 лютого 1993 року – Президент України Леонід Кравчук здійснив офіційний візит до Угорщини. Відбулися зустрічі з Президентом Арпадом Гьонцем, прем'єр – міністром Й. Анталлом, головою Державних зборів Д. Сабадем. У ході візиту було підписано спільне Комюніке, а також Угоди – про співробітництво в галузі сільського господарства; про пункти пропуску через державний кордон; про спрощений порядок перетинання державного кордону громадянами, які проживають у прикордонних областях; про передачу і прийом осіб через спільний державний кордон та ін. (всього 25 документів).

26 квітня 1993 року – Президент України Леонід Кравчук видав указ «Про Міністерство України у справах національностей та міграції». Міністерство створювалось на базі Комітету у справах національностей при Кабміні України.

30 квітня 1993 року – В м. Ужгороді створено Товариство угорської інтелігенції Закарпаття (ТУІЗ).

- 15 травня 1993 року – В м. Мукачеві було проголошено «Тимчасовий уряд Підкарпатської Русі» на чолі з професором І. Туряницєю.*
- 2 червня 1993 року – Відкрито Генеральне Консульство Угорської Республіки в Ужгороді. Його керівником призначено досвідченого дипломата І. Монорі.*
- 1 вересня 1993 року – Обов'язкове вивчення української мови запроваджено у школах області, в яких навчання ведеться мовами національних меншин.*
- 5 жовтня 1993 року – В Україні знову легалізована Комуністична партія.*
- 17 жовтня 1993 року – В м. Ужгороді пройшли урочистості, присвячені 1100-річчю від дня заснування міста.*
- 18 жовтня 1993 року – У м. Києві в Українському Домі мер Будапешта Г. Демски відкрив фотовиставку «Рік 1956».*
- 2 березня 1994 року – Указом Президента України присуджено Державні премії ім. Т. Г. Шевченка закарпатцям – письменникові Івану Чендею та заслуженому художнику Юрію Герцу.*
- 4 березня 2004 року – Постановою Верховної Ради України селищу Перечин надано статус міста.*
- 9 березня 2005 року – Закарпатському художнику Володимиру Микиті за серію робіт «Рідний край» присуджено Національну премію України ім. Т. Г. Шевченка.*
- 27 березня 1994 року – Відбулися вибори Верховної ради України за мажоритарною системою абсолютної більшості (перший тур). За результатами виборів у 10 виборчих округах області народним депутатом було обрано О. Климпуша. В інших округах перемогу не отримав жоден кандидат, відтак було призначене повторне голосування.*
- 10 квітня 1994 року – Відбулося повторне голосування (другий тур) на виборах народних депутатів України. За результатами повторного голосування до ВР України від Закарпаття були обрані: Улинець Василь, Товт Михайло, Чейпеш Сергій, Устич Сергій, Коршинський Іван, Данча Михайло. В трьох округах області 167, 173, 176 перемогу не отримав жоден кандидат. Після кількох довиборів до українського переламенту від цих округів були обрані відповідно Слободянюк Сергій, Рябець Михайло, Грабар Микола.*
- 26 червня 1994 року – Відбулися вибори Президента України. В першому турі найбільшу кількість голосів виборців набрали Леонід Кравчук та Леонід Кучма. На Закарпатті найбільшу кількість голосів виборців набрав Леонід Кравчук.*
- 26 червня 1994 року – На Закарпатті відбулися вибори голови Закарпатської ради народних депутатів. В першому турі найбільшу кількість голосів здобули Сергій Устич і Віктор Бедь.*
- 26 червня 1994 року – Міським головою М. Ужгорода обрано С. Ратушняка.*
- 10 липня 1994 рік – Відбувся другий тур президентських виборів на яких перемогу отримав Леонід Кучма, набравши 52,2% голосів виборців. На Закарпатті більшість голосів була віддана за Леоніда Кравчука (75% голосів виборців).*
- 10 липня 1994 року – У другому турі виборів голови Закарпатської обласної ради перемогу отримав С. Устич (52,2% голосів виборців).*
- 25 липня 1994 – Указом Президента України Л. Кучми створено Міністерство України у справах національностей, міграції та культів.*

- 1 вересня 1994 року* – У м. Берегові відкрито філіал Ніредьгазького педінституту (Угорщина) з викладанням предметів угорською мовою зі спеціальностями: дошкільна педагогіка, вчитель англійської мови та географії, англійської мови та історії. У 1996 році цей ВУЗ реорганізовано на Закарпатський педагогічний інститут.
- 15 жовтня 1994 року* – Вперше вийшли в обіг поштові марки, які випустив Держзнак України. До цього українські поштові знаки друкувалися в Москві.
- 27 листопада 1994 року* – В м. Сваляві на місці масових поховань в'язнів пересильного концентраційного табору відкрито Меморіальний парк жертвам сталінізму.
- 4 квітня 1995 року* – В м. Києві Україна і Угорщина підписали угоду про співробітництво і повернення культурних цінностей, які під час Другої світової війни потрапили на територію іншої країни.
- 8 червня 1995 року* – Між Президентом України Леонідом Кучмою і Головою ВР України Олександром Морозом було підписано Конституційний договір «Про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України». Була введена посада Голови обласної державної адміністрації (ОДА), районної державної адміністрації (РДА).
- 10 липня 1995 року* – Головою Закарпатської ОДА призначено Сергія Устича.
- 9 листопада 1995 року* – Відбулася урочиста церемонія вступу України до Ради Європи.
- 1 грудня 1995 року* – В м. Мукачево створено українсько-австрійське СП ТОВ «Фішер-Мукачево» – єдине в Україні на той час підприємство, яке виготовляє різноманітні лижі і хокейні ключки світового рівня якості.
- 28 березня 1996 року* – Засновано ЗАТ «Автопорт-Чоп». Вантажний термінал, який розташований за 800 метрів від кордону трьох країн, став важливим етапом розбудови державного кордону України.
- 28 червня 1996 року* – Верховна Рада України прийняла Конституцію України.
- 2 вересня 1996 року* – В країні запроваджена нова українська валюта – гривня.
- 14–16 листопада 1996 року* – На запрошення Президента Леоніда Кучми в Україні з офіційним візитом перебував Президент Угорщини Арпад Гьонц, який виступив з промовою в українському парламенті. На Закарпатті в присутності президентів двох країн на ділянці Чоп–Загонь була передана в експлуатацію відремонтована частина мосту через Тису, який з'єднує Україну з Угорщиною. Україна та Угорщина уклали угоду щодо збереження і увіковічення пам'ятних місць загиблим солдатам та цивільним жертвам війни, та про правовий статус цих могил.
- 7 березня 1997 року* – Закарпатському поету Петру Скунцю за збірку поезій «Спитай себе» присуджено Державну премію України ім. Т. Г. Шевченка.
- 29 травня 1997 року* – На базі муніципального вузу та Ужгородського технікуму електронних пристрій засновано Ужгородський державний інститут інформатики, економіки і права.
- 11–12 листопада 1997 року* – Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко відвідав Угорщину. Україна та Угорщина уклали угоду з транскордонного

співробітництва. Угода забезпечувала правові рамки для налагодження безпосередніх зв'язків між органами місцевого самоврядування і регіональними органами влади.

13 грудня 1997 року – У м. Києві у Угорському урочищі (Паркова алея) відкрито пам'ятний знак в ознаменування 1100 річниці проходження угорських племен під Києвом.

29 березня 1998 року – Відбулися вибори до ВР України за змішаною виборчою системою. Серед 30 партій, що змагалися в Закарпатті перемогла СДПУ(о). В мажоритарних округах депутатами обрані – Н. Шуфрич, Г. Суркіс, М. Ковач, В. Медведчук, В. Жердицький. Міським головою м. Ужгорода було обрано С. Сембера, а м. Мукачева – В. Балогу.

9 квітня 1998 року – Головою Закарпатської обласної ради обраний Іван Іванчо.

27 квітня 1998 року – Відбулись перші робочі візити новопризначеної міністра закордонних справ України Бориса Тарасюка до Будапешта та Варшави, в ході яких була підтверджена важливість українсько-угорського та українсько-польського співробітництва у розвитку всіх форм регіонального та транскордонного співробітництва.

1 травня 1998 року – Набула чинності для України Рамкова конвенція Ради Європи про захист прав національних меншин.

18 жовтня 1999 року – В результаті виборів до органів самоврядування національних меншин УР перший раз утворено Державне самоврядування українців Угорщини та Державне самоврядування русинів Угорщини.

27–28 жовтня 1998 року – Президент України Леонід Кучма наніс офіційний візит в Угорщину. Зустрічався з главою держави Арпадом Гьонцом і Прем'єр-міністром Віктором Орбаном. Угорщина та Україна уклали угоду про співробітництво і взаємодопомогу в сфері попередження стихійних лих та техногенних катастроф та ліквідації їх наслідків, а також про взаємне визнання документів про освіту та еквівалентність вчених ступенів. Президент України виступив з промовою в парламенті, а також відвідав м. Секешфегервар.

4 листопада 1998 року – У Закарпатті почався катастрофічний паводок, який привів до людських жертв і спричинив матеріальні збитки на загальну суму 810 млн. грн.

9 грудня 1998 року – Президент України Леонід Кучма видав Укази «Про спеціальну економічну зону Закарпаття», «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності у Закарпатській області». Верховною Радою України були прийняті аналогічні за змістом закони (24 грудня).

9 березня 1999 року – На площі Народний в Ужгороді відкрито пам'ятник Тарасу Шевченку (скульптор – М. Михайлюк, архітектор – В. Лезу).

14 березня 1999 року – З нагоди 60-ї річниці Карпатської України поблизу м. Хуст відкрито меморіальний парк Красне Поле.

26 березня 1999 року – Введено в дію Мужіївську золотодобувну копальню – першу в Україні. Копальна працювала не повних десять років, видобуток золотоносної руди був припинений по причині нерентабельності – навколоїшньому середовищу нанесена значна шкода.

- 7 квітня 1999 року* – За участі Президента України Леоніда Кучми та Прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана в м. Берегово урочисто відкрито новозбудований корпус стаціонару центральної районної лікарні.
- 5 травня 1999 року* – Головою Закарпатської ОДА призначено Віктора Балогу.
- 14–15 травня 1999 року* – Президент Угорщини Арпад Гъонц взяв участь в неформальній зустрічі президентів країн Центральної Європи у Львові, провів короткотермінову двосторонню зустріч з українським Президентом Леонідом Кучмою з питання освітньої справи угорської меншини, опісля чого відвідав Закарпаття.
- 24–27 червня 1999 року* – В м. Ужгороді проходив V Світовий Конгрес русинів. Основний лейтмотив виступів на зібранні та в прийнятому «Зверненні V Світового Конгресу русинів до органів державної влади» – визнання русинської національності, внесення «русинів» до офіційного переліку національностей.
- 21 жовтня 1999 року* – З ініціативи відділу у справах національностей та міграції Закарпатської ОДА в Ужгороді відкрито Центр культури національних меншин.
- 31 жовтня 1999 року* – В Україні відбувся перший тур виборів Президента України. Було зареєстровано 13 кандидатів. В першому турі перемогу здобули Леонід Кучма та Петро Симоненко. Леонід Кучма набрав у Закарпатті 54,5% голосів виборців.
- 14 листопада 1999 року* – Відбувся другий тур президентських виборів. Перемогу отримав Леонід Кучма. Понад 88% голосів закарпатці віддали на підтримку діючому Президенту Леоніду Кучмі.
- 15 грудня 1999 року* – В Ужгороді відкрито українсько-австрійське ТОВ «Генкель-Ужгород», що виробляє миючі засоби за новими технологіями.
- 25 січня 2000 року* – У листі до Президента України Л. Кучми лідер ТУКЗ М. Ковач висловив ідею про створення Притисянського району з центром у м. Берегово, де будуть компактно проживати угорці краю.
- 25–26 лютого 2000* – Візит до України прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана. Під час переговорів з керівництвом країни обговорено питання підвищення товарообігу, розбудови п'ятого європейського транспортного коридору Тріест-Любліана-Будапеш-Київ, реалізації інвестиційних проектів у Закарпатській області.
- 16 квітня 2000 року* – Відбувся Всеукраїнський референдум, у якому взяли участь 97,9% виборців Закарпаття. Вони схвально висловилися за усі чотири питання, які в ньому ставилися. На референдум були внесені наступні запитання: 1) про дострокове припинення повноважень Верховної Ради Президентом у випадку якщо остання протягом місяця не зможе сформувати діючу більшість або в разі не затвердження нею протягом трьох місяців Державного бюджету; 2) про обмеження депутатської недоторканності; 3) про зменшення кількості народних депутатів з 450 до 300; 4) про запровадження двохпалатного парламенту. Неймовірно високий рівень явки виборців надавало підстави окремим спостерігачам заявляти про випадки фальсифікації результатів народного волевиявлення.

- 28–29 квітня 2000 року* – Український президент Леонід Кучма взяв участь у сьомому Саміті Глав держав Центральної Європи в м. Секешфегервар.
- 26 червня 2000 року* – Відкрито Генеральне Консульство Словацької Республіки в Ужгороді. Генеральним консулом був призначений І. Барто.
- 19 жовтня 2000 року* – Указом Президента України Л. Кучми Ужгородському державному університету надано статус Національного.
- 21 листопада 2000 року* – У Міжгір'ї урочисто відкрито пам'ятник поетовій громадському діячеві Закарпаття Василю Грэнджі-Донському, який тут народився.
- 24–25 листопада 2000 року* – В Будапешті відбулась зустріч глав урядів країн-членів Центральноєвропейської ініціативи (ЦЕІ), під час якої перший віце-прем'єр уряду України Юрій Схануров обговорив актуальні питання розвитку українсько-угорського співробітництва з прем'єр-міністром Угорщини Віктором Орбаном
- 4 березня 2001 року* – В Закарпатті сталася катастрофічна повінь, яка за руйнівною силою, рівнем води і тривалістю перевищила попередні водні стихії усіх попередніх років.
- 17 травня 2001 року* – ВР України прийняла Постанову про надання м. Берегову статусу міста обласного підпорядкування.
- 17 травня 2001 року* – Відкрито Закарпатський Інститут ім. А. Волошина Міжрегіональної Академії управління персоналом.
- 2 червня 2001 року* – Головою Закарпатської ОДА призначений Геннадій Москаль.
- 27 червня 2001 року* – Папа Іоан Павло II під час візиту в Україну беатифікував закарпатського єпископа-мученика Теодора Ромжу (1911–1947), який в 1944–1947 роках був головою Мукачівської греко-католицької єпархії.
- 5–14 грудня 2001 року* – В Україні був проведений перший за роки державної незалежності перепис населення.
- 6–7 лютого 2002 року* – Україну відвідав Президент Угорщини Ференц Мадл. Після переговорів в Києві з Президентом Леонідом Кучмою була підписана низка міжурядових документів. Ференц Мадл в Ужгороді зустрівся з українським Прем'єр-міністром Анатолієм Кінахом, з яким разом прийняли участь в урочистому відкритті гуртожитку Закарпатського угорського педагогічного інституту в м. Берегово. Глава угорської держави зустрівся з єпископами закарпатських історичних церков і лідерами угорських представницьких організацій.
- 31 березня 2002 року* – Відбулися чергові вибори до ВР України за змішаною мажоритарно-пропорційною системою та органів місцевого самоврядування за мажоритарною системою відносної більшості. На Закарпатті перемогу отримав ВБ В. Ющенко «Наша Україна», отримавши 36,6% голосів виборців. В мажоритарних округах перемогу отримали – Сергій Ратушняк, Віктор Балога, Іштван Гайдош, Олександр Кеменяш, Михайло Сятина, Орест Климпуш. Міським головою м. Ужгорода обрано Сергія Ратушняка, м. Мукачева – Віктора Балогу.

- 8 вересня 2002 року – Відбулися перевибори міського голови м. Ужгорода, оскільки Сергій Ратушняк був обраний і народним депутатом України. Міським головою обрано Віктора Погорелова.*
- 16 вересня 2002 року – Започатковано проведення всеукраїнської акції «Повстань, Україно!», коли на Європейській площі в м. Києві відбувся стотисячний мітинг з представників усіх регіонів.*
- 27 вересня 2002 року – Указом Президента Леоніда Кучми Головою Закарпатської ОДА призначено Різака І.*
- 1 листопада 2003 року – Між Угорщиною та Україною введено асиметричний (тобто односторонній) візовий режим.*
- 23 грудня 2003 року – Вийшов Указ Президента Л. Кучми «Про заходи щодо забезпечення конституційних прав громадян та нормалізації життедіяльності м. Мукачево Закарпатської області», яким було зміщено з посади міського голову В. Петровку. Так розпочалася так звана «мукачівська епопея», пов’язана з виборами міського голови м. Мукачева. Ці вибори будуть названі експертами одними з найбрутальніших за всю історію української незалежності з побиттям народних депутатів і спостерігачів, викраденням бюллетенів і протоколів з територіальної виборчої комісії з результатами виборів, фальшуванням результатів волевиявлення виборців. Вибори відбулися 18 квітня 2003 року. Мукачівська територіальна виборча комісія оприлюднила наступні результати виборів: Всього проголосував 38.991 виборець. Нусер Е. набрав 17.414 голосів виборців або 44,69%, (переможець виборів), Балога В. – 12.282 голоси виборців або 31,49%, Шевченко В. – 232 голоси, Іванницька Г. – 139, Свирида В. – 116, Бурнадза В. – 17. Недійсних бюллетенів виявлено 6.926.*
- 31 жовтня 2004 року – В Україні відбувся перший тур виборів Президента України. Було зареєстровано 26 кандидатів. До другого туру потрапили Віктор Ющенко та Віктор Янукович. На Закарпатті в першому турі Віктор Ющенко отримав 46,84% голосів, а Віктор Янукович – 37,94%.*
- 21 листопада 2004 року – В Україні відбувся другий тур виборів Президента України. Результати виборів були сфальсифіковані на користь Віктора Януковича. На Закарпатті мінімальну перемогу отримав Віктор Ющенко.*
- 22 листопада – 8 грудня 2004 року – В Україні відбулася «помаранчева революція». Вона починається від прийняття лідерами опозиції (Віктор Ющенко, Юлія Тимошенко, Олександр Мороз, Анатолій Кінах) «Звернення до парламентів і народів світу» і закінчується прийняттям парламентом України Закону України «Про внесення змін до Конституції України».*
- 26 грудня 2004 року – Віктор Ющенко обраний Президентом України в результаті повторного голосування (переголосування результатів другого туру).*
- 23 січня 2005 року – В м. Києві, на церемонії інавгурації українського Президента Віктора Ющенко Угоршину представляли Президент Ференц Мадл та Міністр закордонних справ Ференц Шомоді. Ференц Мадл запросив нового українського президента здійснити державний візит до Угорщини.*
- 4 лютого 2005 року – Указом Президента Віктора Ющенка Головою Закарпатської ОДА призначено Віктора Балогу.*

17 лютого 2005 року – Міністерство Юстиції України зареєструвало Політичну партію «КМКС» – Партію угорців України, яку очолив Микола Ковач.

24 березня 2005 року – Міністерство Юстиції України зареєструвало Демократичну партію угорців України, яку очолив І. Гайдош.

7 жовтня 2005 року – Указом Президента України В. Ющенка Головою Закарпатської ОДА призначено Олега Гаваші.

1 січня 2006 року – «Газпром» зупинив постачання газу на Україну.

3 січня 2006 року – Російський «Газпром» відновив постачання газу для західних імпортерів через Україну.

26 березня 2006 року – До Закарпатської обласної ради, подолавши 3% бар'єр потрапили наступні політичні сили – Блок «Наша Україна», Блок Ю. Тимошенко, Партія регіонів, Народний блок Литвина, КМКС ПУУ, ДПУУ. В Закарпатській обласній раді була утворена єдина в Україні коаліція більшості (так звана «широка коаліція») до якої увійшла Партія регіонів, Народний блок Литвина, СПУ, КМКС ПУУ, ДПУУ, ВБ «Наша Україна» та частина БЮТ. В опозиції залишились Народний блок Литвина і частина Блоку Ю. Тимошенко.

7 червня 2006 року – У м. Будапешт за ініціативи Посольства України в Угорщині спільно з Державним самоврядуванням українців, Товариством української культури в Угорщині було проведено низку тематичних заходів, присвячених популяризації української культури в Угорщині.

23 жовтня 2006 року – Президент України Віктор Ющенко взяв участь в ювілейних торжествах в Будапешті з нагоди 50-ої річниці Революції і визвольної боротьби 1956 року. Глава української держави провів двосторонні переговори з Президентом Республіки Ласло Шойомом.

7 березня 2007 року – Закарпатська обласна рада народних депутатів V скликання прийняла рішення № 241 «Про визнання національності «русин».

2 квітня 2007 року – Віктор Ющенко видав указ про розпуск ВР України і про призначення позачергових виборів. Підстава – неконституційний спосіб формування конституційної більшості. Вибори були призначенні на 30 вересня 2007 року.

10 липня 2007 року – Президент Угорщини Ласло Шойом прийняв Президента України Віктора Ющенко, спільно з яким наступного дня відкрили в Будапешті пам'ятник українському поету Тарасу Шевченку.

12 вересня 2007 року – Під час відвідин Ужгородського національного університету Президент України Віктор Ющенко презентував збірку поезій видатного угорського поета Шандора Петефі (в перекладі українською мовою) та Тараса Шевченка (в перекладі угорською мовою).

30 вересня 2007 року – В Україні відбулися позачергові вибори ВР України на пропорційній основі. Від Закарпаття за партійними списками обрані: Станіслав Аржевітін (НУ – НС), Ігор Кріль (НУ – НС), Василь Петровка (НУ – НС), Олександр Кеменяш (БЮТ), Едуард Матвійчик (Партія регіонів), Сергій Мошак (Партія регіонів), Нестор Шуфрич (Партія регіонів), Віктор Пинзеник (БЮТ).

13 січня 2008 року – Президент Угорщини Ласло Шойом приїздив в Україну, на Закарпаття. В центрі уваги закарпатського візиту президента були освітнянські питання угорської національної меншини краю.

5 лютого 2008 року – У Женеві Україна підписала Протокол про вступ України до Світової організації торгівлі, який ВР України ратифікувала 10 квітня 2008 року.

5 березня 2008 року – На бастіоні Мукачівського замку на 14-метровий постамент було встановлено двометрову бронзову фігуру степового орла Турула, вага якого складає 850 кг, а розмах крил у 5 метрів.

9 березня 2008 року – Закарпатському майстру народного мистецтва Василю Сідаку за серію дерев'яної скульптури присуджено Національну премію України ім. Т.Г.Шевченка.

16 травня 2008 року – Україна офіційно стає 152 членом Світової організації торгівлі (СОТ).

7 липня 2008 року – У перший день візиту в Україну Ласло Шойом вів переговори з Президентом України Віктором Ющенко, на яких, серед іншого обговорювались питання встановлення в районі Верхньої Тиси малих гідроелектростанцій і поліпшення якості води, а також програма захисту довколишнього середовища що реалізовуватимуться в регіоні.

18 липня 2008 року – На найвищій вершині Українських Карпат – Говерлі (Закарпатська область, 2061 м. над рівнем моря) встановлено скульптурну композицію «Тризуб» у вигляді стели з мармуру, заввишки три метри з вагою 700 кг. На честь 18-річчя прийняття Декларації про державний суверенітет України (16 липня 1990 рік).

21 липня 2008 року – На Верещинському перевалі відбулось відкриття пам'ятного знаку, присвяченому переходу угорських племен через Карпати. Символізує він історію угорців від найдавніших часів до сьогодення, а не тільки факт їхнього приходу в Карпатський бассейн. Це семиметровий монумент у формі піраміди із семи масивних кам'яних блоків вагою 60 тонн, що символізують сім давньоугорських племен, котрі перейшли через Карпати. Автор цього пам'ятника скульптор Петро Матл. За задумом художника монумент символізує ворота між Сходом та Заходом.

21 липня 2008 року – На Верещинському перевалі відкрито пам'ятник оборонцям України. Автором встановленого монументу є заслужений художник України Степан Шолтес. Він створив архітектурну композицію з трьох пілонів, які об'єднані між собою і завершуються хрестом. Таким, чином пам'ятник має вигляд каплиці, всередині якої розташований куб із чорного андезиту, що символізує вівтар. На кубі напис українською та англійською мовами «На вшанування пам'яті героїв, які пожертвували своїм життям за незалежність, свободу та процвітання України».

19 серпня 2008 року – Президент Угорщини Ласло Шойом відвідав в Україні м. Берегово, де прийняв участь у святкуванні дня Св. Стефана.

- 26 серпня 2008 року – В Києві відбулося підбиття підсумків та нагородження переможців Всеукраїнської акції «7 природних чудес України» до яких було віднесено озеро Синевір на Міжгірщині (Закарпаття).*
- 25 жовтня 2008 року – Відбувся Другий Європейський конгрес русинів у Мукачеві, який ухвалив «Меморандум про прийняття акта проголошення відновлення русинської державності».*
- 27 лютого 2009 року – На 23-му пленарному засіданні сесії Закарпатської обласної ради затверджено прапор Закарпатської області. Прапор Закарпаття має наступний вигляд: дві горизонтальні, жовта і блакитна, смуги з гербом Закарпатської області у верхньому лівому куті – бурй ведмідь на синьо-жовтому тлі.*
- 14–15 березня 2009 року – Україна відзначала 70-річчя проголошення державної незалежності Карпатської України на чолі з її президентом Августином Волошином. В урочистостях на Красному Полі поблизу м. Хуст (Закарпатська область) взяв участь Президент України Віктор Ющенко.*
- 28 квітня 2009 року – Президенти Угорщини Ласло Шойом і України Віктор Ющенко зустрілися у Будапешті. Йшлося про те, що Угорщина підтримує зближення України з Європейським Союзом і НАТО, та обговорювались питання, що стосуються освітніх проблем угорської меншини Закарпаття. Наступного дня спільно відкрили пам'ятник Голодомору – знак в пам'ять жертв голоду в Україні.*
- 17 жовтня 2009 року – В м. Ужгороді відбулося урочисте зібрання присвячене 20-й річниці утворення Народного Руху України. На збори приїхали ветерани національно-визвольних змагань за незалежність України з усіх районів області. Ветерани Руху були нагороджені пам'ятними знаками «20 років Народного Руху України за перебудову» та «Доблесті і честі».*
- 19 жовтня 2009 року – В Україні розпочалася виборча кампанія з виборів Президента України 17 січня 2010 року. Центральною виборчою комісією утворено в Закарпатті 6 територіальних виборчих округів: № 69 (центр – м. Ужгород, орієнтована к-ть виборців – 156,6 тис.), № 70 (центр м. Мукачево, орієнтована к-ть виб. – 141,4 тис.), № 71 (центр – м. Свалява, орієнтована к-ть виб. – 143,3 тис.), № 72 (центр – м. Хуст, орієнтована к-ть виб. – 168,7 тис.), № 73 (центр м. Тячів, орієнтована к-ть виб. – 197,1 тис.), № 74 (центр – м. Берегове, орієнтована к-ть виб. – 148,5 тис.).*
- 27–28 жовтня 2009 року – Громадськість краю відзначала 65-ту річницю визволення Закарпаття від фашистських загарбників. Вшанування ветеранів та покладання квітів до пам'ятників загиблим воїнам-визволителям відбулося у всіх районах Закарпаття. В Ужгороді ветеранів вшановували на Пагорбі Слави та біля пам'ятника Воїнам-визволителям, що поблизу українсько-словацького кордону.*
- 12 листопада 2009 року – У Києві відкрито пам'ятник угорському поету-революціонеру Шандору Петефі. Пам'ятник є подарунком м. Будапешт місту побратиму м. Києву.*